

Osnutek proračuna občine Ljubljana-Šiška za leto 1973

(GRADIVO ZA ZBORE VOLIVCEV)

I.

Smernice za proračunsko potrošnjo in pogoji gospodarskega razvoja občine

Republiška resolucija o družbeni ekonomski politiki ter neposrednih nalogah v letu 1973 uveljavlja načelo, da je treba v cilju usklajevanja notranje potrošnje z materialnimi možnostmi doseči spremenjene odnose v delitvi družbenega proizvoda. Tako je potrebno:

- da je porast sredstev za osebno, splošno in skupno porabo znatno manjši od nominalne rasti družbenega proizvoda,
- da morajo nominalni osebni dohodki naraščati bistveno počasneje od porasta dohodka,
- da realni osebni dohodki naraščajo počasneje kot storilnost dela.

Nadalje je v republiški resoluciji tudi rečeno, da je treba v zvezi z gibanjem splošne potrošnje kvalitetno usposobiti republiške in občinske upravne organe, zlasti inšpekcijske in davčne službe za opravljanje njihovih nalog. Nadaljevati je treba tudi z dograjevanjem sistema delitve dohodka in osebnih dohodkov na vseh področjih družbenega življenja.

Na gospodarskem področju se pričakuje poostrena borba za bolj usklajena razmerja med ponudbo in povpraševanjem. V izvajanju nalog ekonomske politike tudi pričakujemo povečanje samostojnosti gospodarskih subjektov v skladu s sprejetimi ustavnimi dopolnili. Struktura investicij naj bi se uskladila s konceptom srednjeročnega plana ter ustrezne strukture proizvodnje.

V letu 1973 bodo potrebni večji naporji za odpravljanje glavnih vzrokov nestabilnosti, zaradi česar moramo odločneje omejiti obseg prelivanja dohodka v porabo na vseh področjih, vendar ob istočasni zagotovitvi izpolnjevanja najpomembnejših nalog za nadaljnji družbeno-ekonomski in socialno-politični razvoj.

Na podlagi smernic republiške resolucije je občinska skupščina na seji obeh zborov dne 24. januarja sprejela naslednja

izhodišča

za financiranje splošne in skupne potrošnje v letu 1973

1. Vse uporabnike sredstev proračuna je treba vključiti v napore stabilizacije in izpolnjevanja nalog, ki izhajajo iz smernic zvezne in republiške resolucije tudi s tem, da global proračunske potrošnje ne bo prekoračil realizirane porabe v lanskem letu.

2. Temeljni izobraževalni skupnosti je potrebno zagotoviti dodatna sredstva glede na izkazane potrebe zaradi povečanja obsega dejavnosti v zvezi z novozgrajenimi objekti osnovnih šol in vzgojno-varstvenih zavodov.

3. Družbeni organi naj proučijo vse zahteve uporabnikov proračunskih sredstev s stališča racionalnosti in določijo prioriteten vrstni red, kateri uporabniki imajo prednost pri črpanju sredstev oziroma pravico vključitve v proračun občine.

4. Družbeni organi naj pri določitvi prioritetnega vrstnega reda proračunske porabe upoštevajo le tiste naloge, ki so ključnega pomena za razvoj občine v letu 1973.

5. Samoupravne interesne skupnosti naj se neposredno med seboj in z občani dogovarjajo, kako bodo izpolnjevale svoje naloge in kakšna sredstva so jim za te namene potrebna.

Izhajajoč iz nakazanih ciljev in upoštevajoč smernice Resolucije o družbeno-ekonomski politiki in razvoju SR Slovenije ter o neposrednih nalogah v letu 1973 predvideva gospodarstvo občine naslednja gibanja:

Družbeni bruto proizvod naj bi v primerjavi z letom 1972 porastel za 21,7% pri 6,9% povečani zaposlenosti, medtem ko republiška resolucija predvideva 18% porast družbenega proizvoda pri 2,5% povečanju zaposlenih. Podatki za občino temeljijo na predloženih planih delovnih organizacij, ki so bili izdelani v decembru lani. Razliko med republiškim predvidevanjem in plani delovnih organizacij lahko opravičujemo s specifičnostjo občine, kjer vsa leta ugotavljamo intenzivnejši razvoj gospodarstva, vendar ocenjujemo, da planirani porast delovne sile ne bo realiziran in bo zato produktivnost nad republiškim povprečjem.

Osnovne značilnosti v delitvi celotnega dohodka so predvsem v tem, da gospodarske organizacije pričakujejo počasnejše naraščanje celotnega dohodka. Le-ta se je med leti 1971 in 1972 povečal kar za 24,8%, letos pa predvidevajo, da bo celotni dohodek porastel le za 18,7%. Pri tako planiranem porastu celotnega dohodka pa naj bi znatno udeležba nabavne vrednosti trgovskega blaga precej manj kot lani in bo družbeni bruto proizvod naraščal nekoliko hitreje, in sicer za 21,7%.

Osnovni elementi delitve dohodka bodo naslednji:

v tisoč dinarjih

	Ocena za leto 1972	Plan za leto 1973	Indeks 73/72
Celotni dohodek	6.182.374	7.335.878	118,7
Nabavna vrednost realiziranega trgovskega blaga	1.903.433	2.130.299	111,9
Družbeni bruto proizvod	4.278.941	5.205.579	121,7
Porabljeni sredstva od tega amortizacija	2.723.696	3.379.676	123,9
Dohodek	211.138	248.527	117,7
Dohodek za OD in sklade	1.555.245	1.825.903	117,4
Bruto osebni dohodki	1.353.891	1.579.023	116,6
Bruto skladi	925.386	1.057.593	114,3
	428.505	521.430	121,7

V navedenem pregledu je treba poudariti tudi to, da skladi naraščajo hitreje od porasta dohodka, osebni dohodki pa nekoliko ostajajo, kakor to tudi priporoča republiška resolucija.

Ce pa k skladom prištejemo še funkcionalno amortizacijo, se bodo sredstva za enostavno in razširjeno reprodukcijo povečala nominalno za 20,4%, kot kaže naslednja primerjava:

v tisoč dinarjih

	Ocena za leto 1972	Plan za leto 1973	Indeks
Bruto skladi	428.505	521.430	121,7
Amortizacija	211.138	248.527	117,7
S k u p a j	639.643	769.957	120,4

Glede na določila predpisov o likvidnosti in subventnosti organizacij združenega dela pa se bo večji del teh sredstev moral prelititi v obratna sredstva zaradi pokrivanja povprečnih zalog.

Plani organizacij združenega dela predvidevajo v letu 1973 znaten porast investicijskih naložb, kar je sicer s stališča potrebe po večji modernizaciji proizvodnje utemeljeno, vendar zaradi že omejenih predpisov o kritju povprečnih zalog z lastnimi sredstvi in z dolgoročnimi krediti bo tak plan investicij zelo težko tudi realizirati. To toliko bolj, ker je v planiranih investicijah predvidena nad 50% udeležba tujih sredstev (kreditov).

Investicije po tehnični strukturi naj bi bile naslednje:

v tisoč dinarjih

	Ocena za leto 1972	Plan za leto 1973	Indeks
Gradbeni objekti	132.228	287.655	217,5
Oprema	179.081	461.945	257,9
Zemljišča in ostalo	29.811	50.577	169,6
S k u p a j	341.120	800.177	234,6

Oprema je v planu investicij udeležena s 57,7%, kar je nekoliko ugodnejše kot v lanskem letu. Največje investicije so predvidene v industriji 353 milijonov, v prometu 213 milijonov ter v trgovini 207 milijonov. Vendar bodo tudi investicije v trgovini služile povečani proizvodnji (Slovenija-vino).

Investicijske naložbe naj bi bile v višini 49,9% krite s sredstvi organizacij združenega dela (lani je ta delež znašal 72,7%). Zato se postavlja vprašanje, če bodo planirane investicije tudi realizirane, saj današnja situacija glede možnosti najemanja investicijskih kreditov ni preveč ugodna.

Gospodarstvo namerava investirati na območju občine v vrednosti 423 milijonov, izven občine pa kar 377 milijonov. Večje investicije izven občine predvideva panoga prometa (Viator), in sicer 115 milijonov ter trgovina 185 milijonov.

Vključevanje v mednarodno menjavo je vse bolj pomemben faktor za naše gospodarstvo. Realizacija izvoza v lanskem letu je že znašala 32.289.715 USA dolarjev in je bila od leta 1971 večja za 40 %. Za leto 1973 pa je planirano ponovno povečanje izvoza za skoraj 48 %, tako da bi ves izvoz predstavljal vrednost 47.721.135 USA dolarjev.

Po posameznih panogah je primerjava izvoza naslednja:

v USA dolarjih

	Realizacija 1972	Plan 1973	Indeks
Industrija	22.241.131	36.010.922	161,9
Gradbeništvo	81.583	115.000	140,9
Promet	1.453.368	1.511.240	104,0
Trgovina	8.439.601	9.950.640	117,9
Obrt	74.032	133.333	180,2
Skupaj izvoz	32.289.715	47.721.135	147,8

Izvoz v države s čvrsto valuto bo predvidoma znašal 26.618.665 USA dolarjev, v klirinške države 20.762.593 USA dolarjev, na ostala področja pa 279.877 USA dolarjev.

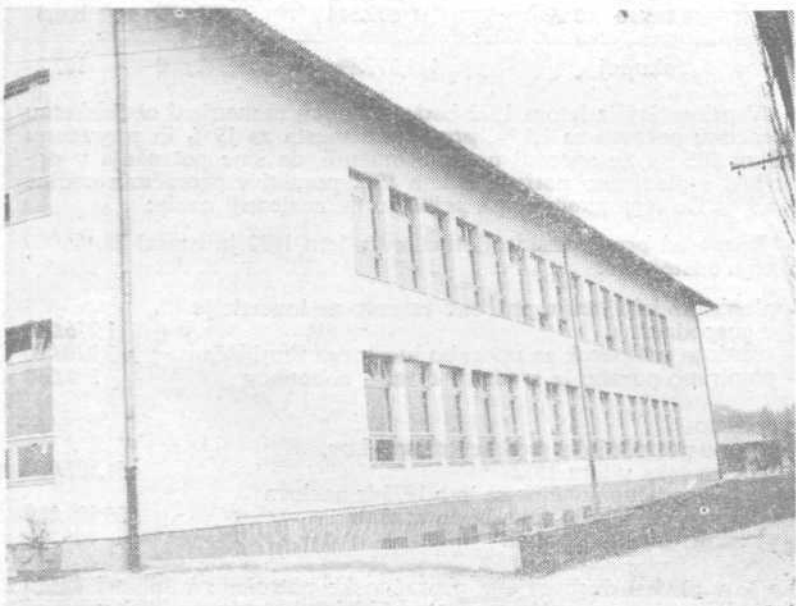
Plani organizacij združenega dela predvidevajo, kot je spredaj omenjeno, da se bo zaposlenost povečala za 6,9 % oziroma za 1.916 oseb. Tako povečanje pa predstavlja bolj želje po popolni idealni izpolnitvi vseh delovnih mest, kot so realne možnosti. Tudi v lanskem letu je gospodarstvo planiralo povišanje zaposlenih za 5,4 %, realizacija pa je znašala le 3,8 %. Zato moremo predvidevati, da se bo letos zaposlenost povečala največ v odstotku povečanja lanskega leta, pri čemer pa rezultati doseganja celotnega dohodka in njegove delitve ne bodo v ničemer zmanjšani.

II.

Proračunski dohodki

Pri izdelavi plana proračunskih dohodkov smo upoštevali predvidena gospodarska gibanja, intenzivnejše in doslednejše zajemanje dohodkov iz obremenitev zasebnega dela z osebnim delom in dohodkov občanov. Plan dohodkov je usklajen z določili zakona o omejitvi dohodkov od davkov in prispevkov iz gospodarstva in omejitvi stopenj prometa davka. V planu dohodkov pa niso upoštevani stabilizacijski davki, ki jih bo predpisala republiška skupščina in od katerih bo nekatere odstopila občina. Te dohodke bomo, če bodo že znani, obravnavali v dokončnem predlogu proračuna, namenjeni pa bodo predvsem za zagotovitev potrebnih dodatnih sredstev za temeljno izobraževalno skupnost in za druge najnujnejše potrebe na področju komunale.

Z upoštevanjem navedenega predvidevamo, da bodo v letu 1973 doseženi naslednji bruto proračunski dohodki, to je dohodki občine, mesta in TIS (zaradi primerljivosti navajamo posamezne vrste dohodkov po stari nomenklaturi):

1. PRISPEVKI

	Realizacija 1972	Plan 1973	Indeks
Prispevek iz osebnega dohodka iz in izven gospodarstva	49.955.385	52.953.000	106,0
Prispevek iz osebnega dohodka iz kmetijske dejavnosti	567.376	780.000	137,5
Prispevek iz osebnega dohodka od obrtne dejavnosti in drugih gospodarskih dejavnosti	19.694.436	22.255.000	113,0
Prispevek od intelektualnih storitev	1.057.547	1.195.000	113,0
Prispevek iz osebnega dohodka od avtorskih pravic	721.025	865.000	120,0
Prispevek od skupnega dohodka občanov	4.325.680	5.191.000	120,0
S K U P A J	76.321.449	83.239.000	109,1

2. DAVKI

	Realizacija 1972	Plan 1973	Indeks
Davek od prometa blaga na drobno v trgovini in ostali	22.254.449	22.148.000	99,5
Davek od prometa alkoholnih pijač	5.112.504	5.693.000	111,4
Prometni davek od plačil za storitve	1.710.287	1.967.000	115,0
Prometni davek od nepremičnin in pravic	2.323.243	3.020.000	130,0
Davek na dohodek od stavb	824.759	1.320.000	160,0
Davek na dohodek od premoženja in premoženjskih pravic	157.773	174.000	110,3
Davek na dohodek, dosežen z uporabo dopolnilnega dela drugih	1.509.146	302.000	20,0
Davek na dediščine in darila	90.752	100.000	110,2
Davek na določene premoženjske predmete (davek na tovorna cestna motorna in priklopna ter kombi vozila)	363.890	728.000	200,1
S K U P A J	34.346.803	35.452.000	103,2

3. TAKSE

	Realizacija 1972	Plan 1973	Indeks
Upravne takse	198.745	199.000	100,1
Komunalne takse	410.899	452.000	110,0
S K U P A J	609.644	651.000	106,8
V S E G A (1+2+3)	111.277.896	119.342.000	107,2
Prispevek za uporabo mestnega zemljišča	3.554.275	3.199.000	90,0
Razni dohodki	900.641	720.000	80,0
Namenska dopolnilna sredstva	72.600	73.000	100,6
SKUPAJ TEKOCI DOHODKI	115.805.232	123.334.000	106,5
Dohodki iz preteklih let	2.214.161	—	—
VSEGA DOHODKI	118.019.393	123.334.000	104,5

Primerjava realizacije bruto proračunskih dohodkov iz naslova prispevkov, davkov in taks leta 1972 s predlogom za leto 1973 kaže, da letos lahko pričakujemo 7,2 % povečanje teh dohodkov, in sicer od 111.277.896 na 119.342.000. Kot že omenjeno, niso upoštevani na novo predvideni stabilizacijski davki, ki jih bo predpisala republika.

Utemeljitev posameznih virov dohodkov je naslednja:

— Prispevek iz osebnega dohodka iz in izven gospodarstva je planiran s 6 % povečanjem. Ne glede na to, da gospodarstvo planira 14,3 % povečanje osebnih dohodkov oziroma, da so za I. polletje 1973 osebni dohodki v negospodarstvu limitirani na nivoju lanskega leta, utemeljujemo 6 % povečanje le na osnovi večjega števila zaposlenih in višje kvalifikacijske strukture zaposlenih. Zakon o omejitvi dohodkov družbeno političnih organizacij namreč določa, da organizacije združenega dela vplačujejo prispevke iz dohodka na ravni obveznosti v letu 1972. Razliko med obračunanim in plačanim prispevkom pa morajo vložiti v svoj rezervni sklad.

— Prispevek iz osebnega dohodka iz kmetijske dejavnosti se bo povečal na 37,5 %, vendar je to povečanje le navidezno, ker so v realizaciji lanskega leta upoštevani odpisi za daljše razdobje zaradi novih investicijskih vlaganj v kmetijstvu.

— Prispevek iz osebnega dohodka od obrtne dejavnosti je planiran s 13 % porastom, v istem odstotku planiramo tudi porast prispevka od intelektualnih storitev. Predvidevamo namreč, da kljub intenzivnejšemu zajemanju prispevka ne moremo prikazovati večjega porasta zlasti zato, ker je občinska skupščina sprejela konec lanskega leta odlok o davčnih olajšavah storitveni obrti pri vlaganju v nove investicije oziroma tistim obrtnikom, ki bodo na novo pričeli s storitveno obrtno dejavnostjo.

— Prispevek iz osebnega dohodka od avtorskih pravic in prispevek od skupnega dohodka občanov sta planirana z 20 % porastom.